«Ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ κατετέθης Χριστέ, καὶ θανάτῳ σου τὸν θάνατον ὤλεσας καὶ ἐπήγασας τῷ κόσμῳ τὴν ζωήν».

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

«Ἔδυς ὑπὸ γῆν ὁ τὸν ἄνθρωπον χειρί σου πλάσας, ἵνα ἐξαναστήσης τοῦ πτώματος τῶν βροτῶν τὰ στίφη πανσθενεστάτῳ κράτει».

ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΙΣ

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΜΠΟΥΡΑ

Ὁσάκις τὸ ἄτομον εὑρίσκεται εἰς ἔξαρσιν, καταθλίβεται ἀπὸ θλίψεις καὶ τὰ συναισθήματά του ἐπιχειρεῖ νὰ τὰ διερμηνεύσῃ μὲ ἄσματα καὶ ὕμνους. Καθολικόν, ψυχολογικὸν τὸ φαινόμενον. Καὶ ὅπως δι' ὅλας τὰς θρησκείας, ἔτσι καὶ διὰ τὸν Χριστιανισμόν, οἱ ψαλμοὶ καὶ ὕμνοι ἀπετέλεσαν ἀνέκαθεν βασικὸν στοιχεῖον τῆς Λατρείας. Οἱ ὕμνοι τῶν πρώτων χριστιανῶν ἦσαν ἀποσπάσματα ἐκ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἰδιαιτέρα προτίμησις ἐδίδετο εἰς τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαυΐδ. Ἐλάχιστοι διεσώθησαν μέχρι σήμερον, διότι οἱ πλεῖστοι κατεστράφησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διωγμῶν. Ἡ χριστιανικὴ ὑμνογραφία κυρίως ἤρχισε ν' ἀναπτύσσεται ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 4ου αἰῶνος, ὅτε ἀνεγνωρίσθη ὁ Χριστιανισμὸς ὡς ἐπίσημος Θρησκεία ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου,

Εἰς τὴν ἐποχὴν ὅμως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐσπαράσσετο ἀπὸ τὴν διαμάχην τῶν εἰκονομαχιῶν καὶ οἱ λόγιοι μοναχοὶ εἶχον ἐκλείψει συνεπείᾳ τῶν διώξεων, ἀναφαίνονται ὡς ἀνυπέρβλητοι ὑμνογράφοι Ἰωάννης Δαμασκηνός, Κοσμᾶς ὁ Ἁγιοπολίτης, Στουδῖται καὶ ἀκολουθεῖ χορεία ἀνταξίων διαδόχων αὐτῶν. Τὰ θέματά των ἄντλοῦν ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Λυτρωτοῦ, τῆς Θεοτόκου τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Μαρτύρων καὶ ἐν γένει τῶν Ἁγίων, διὰ τοῦ αἵματος καὶ τῆς δράσεως τῶν ὁποίων ἐστηρεγιώθη ἡ Ἐκκλησία. Ὅλη ἡ ἀναστάτωσις καὶ ἡ ἀνεμοζάλη, ποὺ ἐκλυδώνιζον τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, συγκλονίζουν τὸν Κοσμᾶν. Μὲ πηγαῖον αἴσθημα, μὲ πλοῦτον φαντασίας μελωδεῖ: «Ἐβόησαν, ἐν εὐφροσύνῃ δικαίων τὰ πνεύματα, νῦν τῷ κόσμῳ Διαθήκη διατίθεται καὶ ραντίσματι καινουργείσθω λαὸς θείου αἵματος».

Τὰ μελῳδήματα τοῦ Κοσμᾶ ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος. Τὸ τετραῴδιόν του εἰς τὸ Μ. Σάββατον «Συνεσχέθη ἀλλ' οὐ κατεσχέθη...» συμπληροῦται ἀπὸ τὴν προσθήκην ποιητικωτάτων καὶ ἐμπνευσμένων στροφῶν τῆς Κασσιανῆς ἡ Κασίας μὲ τὸ «Κύματι θαλάσσης τὸν κρύψαντα πάλαι διώκτην τύραννον...».

Ἀνυπέρβλητος εἰς σύλληψιν καὶ πνευματικὴν ἔξαρσιν ἐμφανίζεται ὁ Κοσμᾶς εἰς τὴν ἑνάτην Ὠδήν, ὅπου ὁ Χριστὸς παρίσταται διαλεγόμενος πρὸς τὴν μητέρα του Παρθένον. «Φῶς μὲ καλύπτει ἑκόντα, ἀλλὰ φρίττουσιν ἅδου οἱ πυλωροί... τοὺς ἐχθροὺς ἐν σταυρῷ γὰρ πατάξας ὡς Θεὸς ἀναστήσομαι αὐθις καὶ μεγαλύνῳ σε...».

Τὰ ἐγκώμια ὅμως τοῦ Ἐπιταφίου εἶναι ἀπὸ τοὺς πιὸ συγκινητικοὺς καὶ ὑποβλητικοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μας. Στρέφονται ὅλα γύρω ἀπὸ τὸ σκληρὸ καὶ ἄδικο θάνατο τοῦ Λυτρωτῆ. Ἀπὸ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸν Νικόδημο, ποὺ τὸν κήδευσαν «ἐν μνήματι καινῷ». Τὴν ἀχαριστίαν καὶ τὸν φθόνον τοῦ Γένους τῶν Ἑβραίων, τὸν σπαραγμὸν τῆς Μάνας κάτω ἀπὸ τὸ Σταυρό, τὴν Πίστη τὴν στοργὴν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν Μυροφόρων. Εἶναι χωρισμένα σὲ τρία μέρη, λέγονται Στάσεις καὶ κάθε μία ἐξ αὐτῶν, τὰ Τροπάρια ἔχουν δική τους μετρικὴ σύνθεση καὶ δική τους μουσικὴ μελῳδία.

Τοῦ Ἐπιταφίου τὰ ἐγκώμια δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς χριστιανικοὺς ὕμνους. Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας ἔψαλλαν «ἄμωμα καὶ ἄσπιλα».

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΙ ΕΚ ΝΕΟΥ ΟΣΤΑ ΑΠΟΚΕΚΟΜΜΕΝΑ

ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΔΡΑΣΙΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ

ΣΥΡΑΚΟΥΣΑΙ, ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. — Μὲ τὸ νὰ κατευθύνουν συγκεκριμένην ποσότητα ἠλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς συγκεκριμένην περιοχὴν τοῦ ὀστοῦ, Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες, ἐργαζόμενοι εἰς τὸ ἐνταῦθα Νοσοκομεῖον τῶν Ἀπομάχων, ἐπέτυχον τὴν προοδευτικὴν ἐκ νέου ἀνάπτυξίν του. Τὸ καταπληκτικὸν πείραμα ἐπροξένησεν ἐντονώτατον τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἰατρικῶν κύκλων τῆς χώρας, ἰδίως τῶν ὀρθοπεδικῶν ἰατρῶν. Ἡ σχετικῶς χρησιμοποιηθεῖσα μέθοδος, καταλλήλως προσαρμοζομένη εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ, θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐπιτυχῶς εἰς περιπτώσεις ἀτυχημάτων, κατὰ τὰς ὁποίας ἐπέρχεται θραῦσις ἢ ἀποκοπὴ τοῦ ὀστοῦ. Ἡ μέθοδος θὰ ἠδύνατο οὕτω νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν σημερινὴν πρακτικὴν τῶν ἰατρῶν, οἱ ὁποῖοι προσθέτουν εἰς τὸ ἀποκοπὲν ὀστοῦν συνθετικὸν τμῆμα. Ἡ ἐγχείρησις αὕτη καὶ δυσχερὴς εἶναι καὶ ὄχι πάντοτε ἀποτελεσματική.

ΝΥΜΦΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
"Η ΧΑΡΑ"
ΝΥΜΦΙΚΑ - ΣΤΕΦΑΝΑ - ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΑ
Σὲ πλουσιωτάτη συλλογὴ γιὰ τὸ πιὸ δύσκολο γοῦστο. Ἕνα κατάστημα μὲ παράδοση, ὑπὸ νέαν διεύθυνσιν.
ΑΔΕΛΦΟΙ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΙ
ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ 35 — ΠΑΤΡΑΙ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

ΑΦΕΤΕ ΜΕ ΠΙΚΡΩΣ ΚΛΑΥΣΩΜΑΙ

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΘΗΛΩΣΕΩΣ

Τοῦ κ. ΣΤΕΦ. ΠΟΛΥΚΡΑΤΗ, καθηγητοῦ

Δ΄ (τελευταῖον)

Μπορεῖ νὰ τοῦ δέσμευαν τὰ χέρια του οἱ ἥλοι πάνω στὸ σταυρό, τὴν γλῶσσαν του ὅμως καὶ τὴν καρδία κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ τὰ δεσμεύσῃ. Ἐδῶ μπορεῖ κανεὶς νὰ δῇ τὸν πόνον σὰν θεϊκὴ δωρεά, σὰν μεγάλον διδάσκαλον γιὰ τὸν ἄνθρωπον. Ὁ πολὺ μεγάλος πόνος σωματικός, ψυχικός, κάνει τὸν ἄνθρωπον νὰ φτάσῃ στὴ μεταφυσικὴ νοσταλγία νὰ ἀναζητήσῃ τὸν θεόν του καὶ τὸν χαμένο του ἑαυτόν, ἀκόμα καὶ ὁ πλέον ἀνίερος τῶν ἀνθρώπων καθαγιάζεται μέχρις ἑνὸς σημείου τὴν ὥρα ποὺ πονάει πολύ. Τὸ περιστατικὸ αὐτὸ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ποίησι καὶ μουσικὴ θὰ τὸ ἀθανατίσουν μὲ τὰ ὑπέροχα τροπάρια. «Τὸν λησταὶ τὴν αὐθημερὸν τοῦ Παραδείσου ἠξίωσας Κύριε». «Διὰ ξύλου ὁ Ἅδᾳ τοῦ Παραδείσου γέγονεν ἄποικος», διὰ ξύλου δὲ λησταὶ τὸν Παραδείσου ὤκησεν».

Κάτω ἀπ' τὸν Σταυρὸν βλέπει κανεὶς δυὸ μορφές, δυὸ μεγάλες ἀγάπες τοῦ Χριστοῦ, τὴν Μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα, διότι ὅλοι οἱ ἄλλοι μαθητὲς «ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον». Ἡ Μητέρα, ἀκολουθῶντας τὸν Υἱόν, φέροντα τὸν Σταυρὸν Αὐτοῦ, τὸν ρωτοῦσε: «ποῦ πορεύεις τέκνον;» καὶ σιωποῦσε ὁ Χριστός, καὶ μεγάλωνε ὁ σπαραγμός του, καὶ ξεχείλιζε ἡ ὀδύνη του στοὺς μητρικοὺς θρήνους. «Ἐκείνη, θεωροῦσα ἐν τῷ Σταυρῷ ἀναρτώμενον τὸν Υἱόν, ὀδυρομένη μητρῶα σπλάγχνα ἐτέτρωτο τὴν καρδίαν πικρῶς καὶ στενάζουσαν ὀδυνηρῶς ἐκ βάθους ψυχῆς παρειᾶς σὺν θριξὶ καταζαίουσα κατετρύχετο, καὶ τύπτουσα τὸ στῆθος ἀνέκραζε γοερῶς: Οἴμοι θεῖον τέκνον, οἴμοι τὸ φῶς τοῦ κόσμου, οἴμοι τὸ φῶς τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν! Τί ἔδυς (πῶς βασίλεψες) ἐξ ὀφθαλμῶν μου ὁ Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ».

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ποίησι ἀπηθανάτισε τὸν μαθητήν, θὰ συμπληρώσῃ: «Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου».

Ὁ Χριστὸς δὲν θὰ τὴν ὀνομάσῃ Μητέρα, θὰ τὴν φωνάξῃ γυναῖκα, ὅπως ὅλες τὶς ἄλλες, γιὰ νὰ μὴν τὴ λυπήσῃ περισσότερο μὲ τὴν ἐπίκλησι Μητέρα, ἀλλὰ διὰ τῆς σκληρότητος αὐτῆς νὰ τὴν κάνῃ νὰ ὑπομείνῃ εὐκολώτερα τὸ πάθος του. «(Γύναι) Ἰδοὺ ὁ Υἱός σου». Καὶ ἀπευθύνεται ὁ λόγος αὐτὸς πρὸς τὴν Μητέρα, γιατὶ πονεῖ ὁ Χριστὸς νὰ κλείσῃ τὰ μάτια καὶ ἡ Μητέρα νὰ μείνῃ ἔρημη καὶ γι' αὐτὸ στραφεὶς πρὸς τὸν μαθητήν, εἶπε: «Ἰδοὺ ἡ Μήτηρ σου».

Μέσα στὶς μεγάλες ψυχὲς κλείνονται καὶ ὁ μεγάλος πόνος καὶ ἡ μεγάλη ἀγάπη, ὁ ὑπέρτατος πόνος, ἡ ὑπέρτατη μητρότης, στὴ μητρικὴ καρδιὰ τῆς Παναγίας Μητέρας, ἡ ὑπέρτατη ὀδύνη, ἡ ἄφατη Ἀγάπη στὴ ψυχὴ τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ τέταρτος λόγος τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸ Σταυρὸ θάλεγε, κανεὶς πῶς δὲν ἀφορᾶ τὸν ἰδιον, ἀλλὰ τὸν ἄνθρωπον σὰν μονάδα καὶ σὰν σύνολον. Φωνάζει ἐκ μέρους τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος: «Θεέ μου, θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες!», διότι ὅπως ὀρθὰ τονίζουν ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὁ Ὠριγένης καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, δὲν ἔχει ἐγκαταλειφθῆ ὁ Χριστὸς ὑπὸ τοῦ Πατρὸς ἢ τῆς Θεότητος, ἀλλὰ τὴ δική μας ἐγκατάλειψιν ὑπονοεῖ, διότι ἐμεῖς εἴμαστε πρὶν οἱ ἐγκαταλελειμμένοι, οἱ ἀφημένοι, οἱ ἐξόριστοι, οἱ ἀγνοημένοι· τώρα ὅμως γίναμε ἐκεῖνοι, ποὺ μὲ τὸ πάθος τοῦ ἀπαθοῦς ἐσώθημεν καὶ προσελήφθημεν εἰς τὴν χαρὰν τὴν ἀναστάσιμον τοῦ Κυρίου. Εἶναι, θάλεγε κανείς, καὶ ἡ ἀπεγνωσμένη κραυγὴ τοῦ ἀδύναμου ἀνθρώπου νὰ ὀρθοποδήσῃ, τοῦ ἐζουθενωμένου καὶ κατατρυχομένου ἀπὸ μύρια δσα δεινά, εἶναι ἡ δική μας κραυγή, ὅταν ζεχειλίζῃ ἡ πίκρα καὶ σβήνει καὶ ἡ τελευταία ἀναλαμπὴ τῆς ἐλπίδας μας πρὸς τὸν ἑαυτόν μας, τὸν συνάνθρωπόν μας καὶ πρὸς τὸν Θεόν.

Ὁ πέμπτος λόγος τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ εἶναι μία λέξις ἕνα ρῆμα, «Διψῶ» θὰ πῇ, καὶ οἱ στρατιῶτες θὰ τοῦ φέρουν «ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον». «Ὄξος ἐπότισαν τὴν πηγὴν τῶν γλυκερῶν ναμάτων καὶ χολὴν ἐπέδωκαν τῷ ὑετήσαντι τὸ μάννα καὶ τῷ πηγάσαντι νάμα ἐκ τῆς πέτρας». Ὕστερα ἀπὸ τόση αἱμορραγία ἦταν ἐπόμενο νὰ ἐπέλθῃ φοβερὴ φυσικὴ δίψα· λέγει ὅμως ὁ Ἱερὸς Αὐγουστῖνος, ὅτι ὁ Κύριος εἶπε τὸ «Διψῶ» ὄχι γιὰ νερό, ἀλλὰ διψῶ γιὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν σας, διψῶ νὰ σᾶς πλουτήσω μὲ τὶς εὐεργεσίες μου. Ὁ Ἅγιος πάλι Κυπριανὸς συμπληρώνει λέγοντας πῶς ἡ φωτιὰ τῆς ὑπερβολικῆς του ἀγάπης πρὸς τὸν ἄνθρωπον, κατέφλεγε τὴν καρδίαν του, ὥστε νὰ ἐπιθυμῇ νὰ μὴν ἔχουν ὅριον τὰ πάθη του. Διψῶ νὰ πάθω, διψῶ νὰ προσφέρω τὸ αἷμα μου γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς σας. «Τετέλεσται» θὰ πῇ μετὰ ὁ Χριστός. Εἶναι ὁ προτελευταῖος του λόγος, εἶναι ὁ ἕκτος ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ Λόγος του. «Τετέλεσται». Δηλαδὴ ἔχει τελειώσει, ἔχει ἐκπληρωθῆ ὁ σκοπός μου, ἡ ἀποστολή μου. Ἄλλωστε, στὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον, λέγει ρητῶς ὁ Κύριος ὅτι ἡ δική μου τροφὴ εἶναι ἵνα ἐκτελῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με Πατρὸς καὶ ἵνα τελειώσω αὐτὸ τὸ ἔργον.

Ἡ τελευταία αὐτὴ λέξη ἐπι-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ Μ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΛΕΥΚΑΣ

Τὴν στιγμὴ ποὺ ὁ Χριστὸς ξεψύχησε πάνω στὸ σταυρό, ἕνας λυγμὸς ἀπέραντος, ἀντήχησε στὰ πέρατα τοῦ κόσμου!

Αἱματωμένα σύννεφα ἐσκότισαν τὸν ἥλιο, κι' ἕνα μεγάλο ἀστροπελέκι, χαράκωσε τὸν οὐρανὸ μὲ τὶς φλόγες του. Ἐσχίστηκαν οἱ βράχοι καὶ ἀναστέναξαν τὰ βουνά. Ἄνθρωποι, ζῶα καὶ πουλιά, περίτρομα, ἔτρεχαν στὶς σπηλιὲς γιὰ νὰ κρυφτοῦν. Οὔτε ἕνα τριζῶνι δὲν τρίλιζε, οὔτε μιὰ μυῖγα δὲν βούιζε... Φαίνοταν πὼς πέθανε γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅλη ἡ πλάσι! Μόνον τὰ δέντρα — λέγει μιὰ μεσαιωνικὴ τῶν προπαππούδων μας παράδοσις — τὰ χαμόκλαδα καὶ τὰ λουλούδια, σιγομιλοῦσαν μεταξύ τους.

Τὸ πεῦκο τῆς Δαμασκοῦ ἔλεγε μὲ θλίψι:

—Ἐπέθανε!... Τὸ φύλλωμά μου, θὰ σκοτεινιάσῃ ἀπὸ σήμερα καὶ θὰ τραβηχτῶ στὶς ἐρημιές.

Καὶ τὸ κλῆμα ἀπὸ τὸ Σορρέντο σιγοθρηνοῦσε:

—Ἐπέθανε!... Ὁ καρπός μου θὰ μαυρίσῃ κι' ἀπὸ τὰ σταφύλια μου θὰ χύνω δάκρυα, τὰ «Δάκρυα τοῦ Χριστοῦ». *

Καὶ ἀναστέναζε κ' ἔλεγε ἡ Ἰτιὰ τῆς Βαβυλῶνος, στ' ἀγέρι ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ:

—Ἐπέθανε!... Τὰ λυπημένα μου κλαδιὰ θὰ σκύβουν στὸ ἑξῆς ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ Εὐφράτου καὶ θὰ χύνουν δάκρυα τῆς αὐγῆς.

Κ' ἐγόγγυζε τὸ κυπαρίσσι τοῦ Καρμήλου:

—Ἐπέθανε!... Θὰ πάω στοὺς τάφους νὰ φυτρώσω. Τὸ περιστέρι κ' ἡ γαλλιάνδρα δὲν θὰ ξανακελαϊδήσουν στὰ κλαριά μου.

Κ' ἔτριξε βαθειὰ τὸ γέρικο πλατάνι:

—Ἐπέθανε!... Θὰ τραβηχτῶ στὶς ἔρημες ποταμιὲς καὶ θὰ ἰσκιώνω τὰ ἄγρια θηρία.

Καὶ ἀνατρίχιαζε τὸ ἔλατο καὶ μιλοῦσε ἔτσι:

—Ἐπέθανε!... Θὰ φύγω μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμο, θ' ἀνεβῶ ἀπάνω στὰ ψηλὰ βουνά, γιὰ νὰ μὴν ξαναδῶ ἀνθρώπους!

Καὶ ἡ ἀγριστριανταφυλλιὰ μοιρολογοῦσε:

—Θὰ τραβηχτῶ πέρα, κεῖ, πέρα στὰ ἀπόμερα, στὶς μακρυὲς τὶς φράχτες, κι' ἀπὸ τὸν πόνο μου, ἀγκάθια θὰ γεμίσῃ τὸ κορμί μου.

Ὁ Κρῖνος ἀπ' τὰ Σοῦπα ψιθύριζε:

—Ἐπέθανε!... Μὲ μενεξεδένιο κρέπι θὰ σκεπάσω τὰ χρυσὰ μπουμπούκια μου, γιὰ νὰ πενθῶ σ' ἰώνια τὸν Κύριό μου!

Τὸ νυχτολούλουδο μουρμούριζε λυπητερά:

—Ἐπέθανε!... Κάθε βράδυ θὰ κλείνω τὰ μυρωδᾶτα μου λουλούδια καὶ θὰ τ' ἀνοίγω τὸ πρωΐ, γεμᾶτα δάκρυα!...

Ψιθύριζε σιγὰ - σιγὰ ἡ παπαρούνα:

—Πέθανε!... Τὸ αἷμα του θὰ καίῃ τὸ κεφάλι μου, καὶ τὰ πέταλά μου δευτέρας μέρας ἥλιος δὲν θὰ τὰ ἰδῇ!

Καὶ ἔλεγε τὸ ἀγκαθερὸ σφαλάχτι:

—Ἐπέθανε!... Θὰ κρύψω τὰ λουλούδια μου, μέσα σὲ φαρμακερὰ ἀγκάθια καὶ πιὰ σὲ περιβόλι ἀνθρώπων δὲν θὰ ξαναμπῶ.

Καὶ εἶπε τὸ χαμομήλι:

—Ἐπέθανε; Τί περιμένω πιά; Στρῶμα θὰ γενῶ νὰ μὲ πατοῦν τὰ ματωμένα του τὰ πόδια!...

★

Ἔτσι θρηνοῦσαν τὰ φυτά... Τὰ τριαντάφυλλα ἔρριξαν τὰ πέταλά τους, ἡ γλυτσίνες, κρέμασαν τὰ ἄνθη τους, ἡ λευκανθιὲς ἔστρωσαν τὸ χῶμα μὲ τὰ κατασπρα λουλούδια τους καὶ ἀπὸ τὸν Κέδρο τοῦ Λιβάνου ἔως τὸν Ὕσσωπο τῆς Λαγγαδιᾶς, ἕνα πένθιμο τραγοῦδι ἀνέβαινε στὸν οὐρανό.

Μόνον ἡ λεύκα ἡ περήφανη, στεκόταν ἀπαθής.

—Καὶ τί μὲ μέλλει ἐμένα, ἔ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

ΟΠΩΣ ΤΑ ΕΞΕΘΕΣΕΝ Ο ΨΥΧΙΑΤΡΟΣ κ. ΑΡ. ΑΣΠΙΩΤΗΣ

ΤΑ ΘΕΜΕΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

(ΣΤΟΡΓΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΣ)

Ἡ πραγματοποιηθεῖσα διάλεξις ὑπὸ τοῦ κορυφαίου Ἕλληνος ψυχιάτρου κ. Ἀρίστου Ἀσπιώτου εἰς τὴν Διακίδειον Σχολὴν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, ἀπετέλεσε ὑψίστην παιδαγωγικὴν διακήρυξιν ὡς πρὸς τὴν θέσιν ποὺ πρέπει νὰ πάρωμε, Γονεῖς καὶ ἐκπαιδευτικοί, ἀπέναντι τοῦ πολυπλόκου προβλήματος τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν μας. Σκοπὸς τοῦ παρόντος ἄρθρου εἶναι ὄχι μόνον νὰ διερμηνεύσωμεν τὰ ἀνέκφραστα συναισθήματα τῶν ἀκροατῶν, ποὺ ἠτύχησαν νὰ παρευρεθοῦν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐνημερώσωμε, κατὰ τὸ δυνατόν, τοὺς ἀναγνώστας, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴ νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸ σπάνιον ἐκεῖνο πνευματικὸν συμπόσιον, τὸ ὁποῖον μᾶς παρέθεσεν ὁ ἐξέχων ψυχίατρος καὶ ὡμίλησεν ἐξ ὀνόματος τῆς συγχρόνου ψυχιατρικῆς καὶ παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης, ἡ ὁποία προβληματίζεται παγκοσμίως ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι εἰς τὸ θέμα τῆς ἀγωγῆς τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ἡλικίας.

Ὁ κ. Ἀσπιώτης ἀνέπτυξε τὸ περισπούδαστον θέμα «πῶς πρέπει νὰ μορφώνωμε τὰ παιδιά μας», μὲ ἁπλότητα καὶ σαφήνεια ἀφ' ἑνὸς καὶ μὲ γλαφυρότητα καὶ ἐπιστημονικότητα ἀφ' ἑτέρου. Τὸ ὅλον περιεχόμενον τῆς ὁμιλίας του εἶχε, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς πορείας τοῦ λόγου, «ἀρχήν, κορύφωσιν καὶ τέλος».

★

Ὁμολογουμένως ὁμιλῶν ἐπὶ μίαν καὶ πλέον ὥραν εἰς πολυπληθὲς ἀκροατήριον μὲ ὑψηλὴν πνευματικότητα καὶ μεγάλας ἀξιώσεις, ἀνεδείχθη ἀσύγκριτος, διότι ὄχι μόνον μᾶς ἐνεθουσίασεν καὶ ἐκράτησεν ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον μέσα εἰς μίαν μεταρσίωσιν καὶ ἐναλλαγὴν συναισθημάτων ἀλλὰ μᾶς ἠνάγκασε συγχρόνως, Γονεῖς καὶ Ἐκπαιδευτικούς, νὰ διερωτηθῶμεν καὶ νὰ εἴπωμεν, ἕκαστος πρὸς τὸν ἑαυτόν του: Ἡ μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης πορεία μας ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν μας, νὰ ἦτο ἡ πρέπουσα ἢ μήπως ἀπὸ ἄγνοιαν, εἴτε ἀμέλειαν ἢ καὶ ἀρνητικὴν στάσιν εἴχομεν ἀντίθετα ἀποτελέσματα;

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἐτόνισεν ὁ ὁμιλητὴς ὅτι «τὸ πρόβλημα τῆς ἀγωγῆς τίθεται ὡς πρόβλημα πολιτισμοῦ». Τὰ ὅσα μᾶς ἀνέφερε μὲ συγκεκριμένα παραδείγματα, τὰ ἐστήριξεν εἰς πολύτιμα πορίσματα ψυχιατρικῶν συνεδρίων, τὰ ὁποῖα συνεκλήθησαν εἰς πόλες τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς γνώμας κορυφαίων ἐπιστημόνων. Ἡ τύχη τοῦ ἀνθρώπου, εἶπε, κρίνεται πάντοτε ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν περιεχόμενον αὐτοῦ, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ ὑπάρχουν «Εἰρήνη, ἀσφάλεια καὶ ἀγάπη», στοιχεῖα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁλόκληρος ὁ πολιτισμός. Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου συνεπῶς ἀποτελεῖ τὸ ἰδιαίτερον ἀντικείμενον τῆς συγχρόνου ψυχολογίας.

Τρεῖς εἶναι αἱ θεμελιώδεις ἀνάγκαι, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἱκανοποιοῦνται, ὁπωσδήποτε δι' ὅλων τῶν μέσων, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν ὁμαλὴν καὶ κανονικὴν ἀ-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

DOMENICA

ὀνομάζομαι 124
Ἔχω διανύσει ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Ἐδοκιμάσθηκα σὲ ὅλα τὰ κλίματα. Κατενίκησα ὅλες τὶς δυσκολίες. Μοῦ ἀρέσουν οἱ μεγάλες διαδρομές. Εἶμαι ἕνα αὐτοκίνητο γερό, ἀνθεκτικὸ καὶ καταναλίσκω ἐλάχιστα. Μεταφέρω 5 ἄτομα καὶ τὶς ἀποσκευές των μὲ μεγάλη ἄνεσι.
FIAT 124
8 Π. φορολογήσιμοι, 145 χιλ/ωρ. 65 CV SAE, δισκόφρενα στὶς 4 ρόδες, λεβιὲ ταχυτήτων στὸ πάτωμα, 4 πόρτες, 5 θέσεις.
Ἡ Γεν. ἀντιπροσωπεία χορηγεῖ βιβλιάριον ἐγγυήσεως ἑνὸς ἔτους τοῦ ἐργοστασίου.
ΔΥΤΕΛΛΑΣ ΕΠΕ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ — ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ
τῶν Ἰταλικῶν ἐργοστασίων FIAT & SIMCA διὰ τὴν Πελοπόννησον, Ἤπειρον, Αἰτωλοακαρνανίαν καὶ Νήσους. Ἁγίου Ἀνδρέου 93β΄, ΠΑΤΡΑΙ. Πληροφορίαι καὶ ἀνταλλακτικά, τηλ. 41—28. Συνεργεῖον Φαβιέρου 16, τηλέφ. 49—93.
Συνεργεῖον ἀποκλειστικῶς δι' ἐξυπηρέτησιν αὐτοκινήτων FIAT & SIMCA μὲ εἰδικευμένον προσωπικὸν ἀνῆκον εἰς τὴν ἑταιρίαν ΔΥΤΕΛΛΑΣ, ἐπίσημον ἐκπρόσωπον τῶν ἐργοστασίων FIAT—SIMCA στεγάζεται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φαβιέρου 16. Τηλ. 49—93

ΑΠΟΨΥΞΙΣ
ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΣΥΝΗΘΗΣ

Ἡ συνήθης αὐτόματος ἀπόψυξις σᾶς βάζει σὲ ἔγνοιες. Χρειάζεται χρόνο, ἀναστατώνει τὴν κουζίνα. Τὸ ψυγεῖο πρέπει νὰ ἀδειάσῃ, τὰ τρόφιμα ἐκτίθενται σὲ κινδύνους ἀλλοιώσεως, μένετε χωρὶς παγωμένο νερό.
ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ ΣΤΙΓΜΙΑΙΑ

Ἡ στιγμιαία αὐτόματος ἀπόψυξις σᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὶς φροντίδες. Εὔκολα καὶ γρήγορα, χωρὶς νὰ μετακινήσετε τὸ περιεχόμενο τοῦ ψυγείου ἐπιτυγχάνετε πλήρη ἀπόψυξι, σὲ ἕνα μόνο λεπτό. Τὰ τρόφιμά σας μένουν ἀνέπαφα, ἀκόμα καὶ τὸ παγωτὸ δὲν προφταίνει νὰ λυώσῃ.
ΠΟΙΑΝ ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ;
KELVINATOR
ΓΙΑ ΟΛΗ ΣΑΣ ΤΗ ΖΩΗ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
Γ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 107 ΠΑΤΡΑΙ • ΤΗΛ. 21-47